

کتاب

انتشار یادنامه و اشعار سیده‌فاطمه عربشاهی

«بی‌بی عربشاهی: یادنامه و اشعار سیده‌فاطمه عربشاهی، شاعر، نویسنده و اسلام‌شناس» به کوشش سیدحسین امین منتشر شد. این کتاب با شمارگان ۳۰۰ نسخه و قیمت ۱۷۰ هزار تومان در انتشارات دایره‌المعارف ایران‌شناسی منتشر شده است. حسن امین در مقدمه این کتاب نوشته است: «یادنامه حاضر را برای گرامیداشت یاد مادرم، بانوی نویسنده و عالمه، فاضله، شاعره، معلم قرآن و اسلام‌شناس، شادروان سیده فاطمه عربشاهی (امین) معروف به «بی‌بی عربشاهی» (زاده یکم مهر ۱۳۰۲ در سبزوار و درگذشته ۲۴ تیر ۱۳۹۹ در تهران) در نخستین سالگرد درگذشت آن شخصیت شریف، اصل‌ی، نسیب، حسیب، نژاده، آزاده، وخدمتگزار فرهنگ وادب و خادم قرآن و معارف دینی، از میان برخی سروده‌های وی و شرح‌حال‌ها و نوشته‌ها خود و دیگران در مورد ایشان، گرد آوردم و اکنون برای ماندگاری در تاریخ، به نشر می‌رسانم.»

موسیقی

«عشاق» به‌صحنه می‌روند

ارکستر سنتی «عشاق» به سرپرستی جمشید آقایی و خوانندگی محمد افروز ساعت ۱۸ روز ششم دی‌ماه در فرهنگسرای نیولوار به صحنه می‌رود. این اجرا در قالب یک اجرای ارکسترال شامل سازهای سنتی ایرانی برگزار می‌شود و قطعات آن بر اساس این سازها و توسط جمشید آقایی برای کنسرت تنظیم شده است. در این کنسرت افرادی همچون جمشیدآقایی (سنتور و سرپرست و تنظیم‌کننده)، محمدافروز (خواننده)، افرا عربی (همخوان)، محمدرضا رجبی ولا) (پرکاشن)، کامیار محبت (تمبک)، حسن کشیمرانی (ویدرام)، مهرانز فداکار (سنتور)، شهزاد فراز (تار)، عباس وحیدی‌فرد(عود)، امیرعلی‌گلی (ویلن)،مهدی قزاقی(ویلن)،محمدرضاجلیلی (ویلن) و سارامداح (ویولنسل) ارکستر «عشاق» را همراهی می‌کنند. همچنین قطعاتی از موسیقی نوستالژیک همچون آواز محبت، من دیگه بچه نمی‌شم، درویش، عبادت، کعبه، نقش آرزو، برف پیری، روی برگی بنویس عشق، شوق پرواز، اشک من، بیدازمان یابرگ خزان در این کنسرت اجرا می‌شوند.

فرهنگستان

معرفی اعضای جدید فرهنگستان زبان وادب فارسی

در چهارصد و هشتاد و چهارمین نشست شورای فرهنگستان زبان وادب فارسی نصرالله امامی، حافظ‌پژوه و استاد بازنشسته زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید چمران اهواز و چنگیز مولایی استاد فرهنگ و زبان‌های باستانی دانشگاه تبریز به عنوان اعضای بیوسهٔ جدید فرهنگستان معرفی شدند. همچنین در این نشست، سید علی میرافضلی، رباعی‌پژوه و خیام‌شناس و محمدرضا عدلی، پژوهشگر ادیان و عرفان و دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی به عضویت وابسته فرهنگستان برگزیده شدند.

سریال

خبری از ساخت «گاندو ۳»منتشر شد

روابط عمومی موسسه فرهنگی هنری اندیشه شهید آوینی از ساخت «گاندو ۳» خبر داده است. در متن این خبر آمده است:فصل سوم سریال گاندو با تمام نگارش فیلمنامه وارد مرحله پیش تولید شد. این سریال پس از نگارش و اتمام فیلمنامه با انتخاب عوامل به زودی تولید می‌شود. سریال «گاندو» در ژانر امنیتی و اکشن محصول موسسه فرهنگی و هنری اندیشه شهید آوینی است که فصل اول آن در سال ۱۳۹۸ و فصل دوم آن نیز در سال ۱۴۰۰ پخش شد. هنوز عوامل اصلی این سریال معرفی نشده‌اند و مشخص نیست آیا «گاندو ۳» در ادامه همان دو فصل و با عوامل قبلی ساخته خواهد شد یا اینکه تغییر رویکرد می‌دهد.

نمایش

در دسرهای آلودگی هوا برای عروسک‌ها

سعید زین‌العابدینی که نمایش «قیچی‌ایی که دنبال کار می‌گشت» را در بیستمین جشنواره نمایش عروسکی تهران مبارک اجرا کرده است، می‌گوید که این نمایش ویژه گروه سنی خردسال است؛ همان کسانی که همواره از آنان غفلت می‌کنیم. نمایش «قیچی‌ایی که دنبال کار می‌گشت» نوشته محمد حسین ناصربخت است که با کارگردانی سعید زین‌العابدینی دو روز متفاوت در جشنواره نمایش عروسکی تهران مبارک روی صحنه رفت. زین‌العابدینی که این نمایش را ویژه گروه سنی خردسال آماده اجرا کرده است، در گفتگو با ایسنا از ضرورت توجه به این گروه سنی می‌گوید و ابراز تأسف می‌کند که آلودگی هوا بر استقبال تماشاگران نمایش‌های کودک و خردسال تأثیر زیادی داشته است. وی اظهار داشت: این وضعیت نه‌تنها جشنواره نمایش عروسکی را تحت الشعاع قرار داد بلکه با کاهش تماشاگران در مرکز تولید تئاتر کانون پرورش فکری هم رو به رو بودیم. سردی و آلودگی هوا باعث شد شادیمیایی این دوره از جشنواره مانند سال‌های گذشته پرفروغ نباشد و مشارکت خانواده‌ها کمتر شد. البته نمایش‌های کودک و خردسال در کانون پرورش فکری مورد استقبال قرار گرفتند ولی طبیعتاً به دلیل شرایط آب و هوایی، این استقبال مانند دوره‌های گذشته نبود.

درگذشت ژاله علو گوینده رادیو و بازیگر پیشکسوت

وداع با صدای مادرانه

هم زمان با هفته ای که به نام مادران و زنان این سرزمین است، ژاله یا شوکت علو بازیگر سینما، تئاتر و تلویزیون و گوینده و بازیگر هنرهای نمایشی رادیو که ماندگارترین نقش آفرینی‌اش ایفای نقش «خاله لایلا» در سریال ماندگار «روزی روزگاری» بود، در سن ۹۷ سالگی درگذشت. علو که از برگزیدگان هشتمین همایش چهره‌های ماندگار در سال ۱۳۸۹ نیز بود، ظهر روز گذشته به گفته فرزندش شاهرخ رزمجو در بیمارستان شهرم تهران درگذشت.

یک‌عمر فرهنگ

ژاله علو با نام اصلی «شوکت» در سال ۱۳۰۶ در محله سنگلج تهران به‌دنیا آمد. به گزارش ویکی‌پدیای این بازیگر؛ پدرش ارتشی و پدربزرگش نیز غُلو السلطنه از خوشنویسان دوران قاجار بود. او در کودکی آثار ادبی ادیبان ایرانی همچون حافظ و سعدی و مولانا را فرا گرفت. در نوجوانی عضو چند انجمن ادبی و گروه شعرخوانی بود و همین فعالیت‌ها موجب راه‌یابی وی به رادیو برای دکلمه شعر و گویندگی را در سال ۱۳۲۷، مهیا کرد. ژاله علو فارغ‌التحصیل دانشسرای مقدماتی تهران در سال ۱۳۲۶ و هنرستان هنرپیشگی تهران در سال ۱۳۲۹ است…

یک‌عمر هنرمندی

نخستین فعالیت‌های هنری ژاله علو از سال ۱۳۲۷ با گویندگی زنده در رادیو آغاز شد. او در این دوره اعلام برنامه‌ها را نیز بر عهده داشت. علو سپس به اجرای نمایش‌های رادیویی پرداخت و از پایه‌گذاران برنامه «داستان شب» و اولین نمایشنامه‌ای نیز که به‌طور زنده برای «داستان شب» کار کرد، «دختر خورشید» به کارگردانی نصرت‌الله محتشم بود. علو در این روزگار نام هنری «ژاله» را برگزید.

یک‌عمر سینما

آغاز فعالیت‌های سینمایی ژاله علو نیز در سال ۱۳۲۷ با فیلم «طوفان زندگی» به کارگردانی علی دریابگی بود- که با فیلم‌های «زندانی امیر» و «وارپته بهاری» ادامه پیدا کرد. ژاله بعد از این وارد عرصه تئاتر شد و نخستین اجرای خود را در سال ۱۳۲۸، در یکی از نمایش‌های هنریک استپانیان به نام «ماری مدالن» در «تئاتر فردوسی» تجربه کرد. این آغاز کارنامه گسترده‌ای بود که ژاله علو در این زمینه به یادگار گذاشت. حضور در نقش اول فیلم «افسونگر»- با این‌که نقش منفی بود- آغاز دوره جدیدی در کارنامه سینمایی ژاله علو بود. او تا اواخر دهه سی ایفاگر نقش‌های اصلی بود اما به تدریج به یکی از شمایل‌های مادر در سینمای ایران بدل شد. ژاله علو که بعد از انقلاب بازی در تلویزیون را نیز با حضور در مجموعه «امیرکبیر» آغاز کرده بود، آخرین یادگار تلویزیونی‌اش مجموعه «مختارنامه» بود.

فیلم‌ها و سریال‌های مختلفی از جمله «روز واقعه»، «پری»، «مهمان مامان» و البته سریال‌هایی چون «امیرکبیر»، «شیخ بهایی»، «گرگ‌ها» و نیز شاه‌نقش این بازیگر در سریال «روزی روزگاری» م‌احصل حضور نزدیک به هفت دهه‌ای ژاله علو در دنیای سینما و تلویزیون بود- که یکی از پربارترین و احترام‌برانگیزترین کارنامه‌ها را در میان هم‌کارانش به وجود آورده است.

شهروند بررسی می‌کند: ابهامات، حواشی و پرسش‌های بی‌پایانی که در مورد حراج آثار و اشیای تاریخی وجود دارد

چوب حراج برگنجه‌های تاریخی یا مقابله با قاچاق؟!

این رویداد تحت عنوان «حراجی پارسه» که در موزه ملی فرش ایران آثار و اشیای تاریخی را به نمایش عموم درآمده و قرار است زیر چکش بروند، ابهامات، حواشی و پرسش‌های بی‌پایانی را موجب شده است: آیا نخستین حراج رسمی و مجوزدار اشیای تاریخی با دقت و کارشناسی لازم برگزار می‌شود؟ آیا این حراج آثاری را نیز که از درون زمین و در جریان حفاری‌های غیرمجاز به دست آمده، شامل می‌شود؟ آیا این حراج و رسمی شدن و ادامه آن کار قاچاقچیان اشیای تاریخی و فروش

آثار و اشیای قاچاق و بازار زیرزمینی اشیای تاریخی را رونق نخواهد داد؟ آیا این حراج پوشش قانونی برای معاملات زیرزمینی مهیا نخواهد کرد؟ سوالات البته همگی منفی و در جهت زیر سوال بردن این رویداد نیستند و بسیاری کارکردهای مثبتی نیز برای آن مترتب شده‌اند: آیا این تنها راه موجود است‌کم‌اولین‌گام در مسیر کاهش جذابیت مالی و اقتصادی فروش اشیای تاریخی در بازار زیرزمینی نیست؟ آیا این که این قبیل رویدادها در حراجی‌های تاریخی در مسیر شفاف کردن معاملاتی ارزیابی شود- که با این‌که مخالفان نهادهای فرهنگی دولت می‌خواهند این رویداد و در کل مبحث خرید و فروش آثار و اشیای تاریخی را به عنوان بدعتی خطرناک به وزارت میراث فرهنگی نسبت دهند، اما پیش از این دست‌کم در دو حراج دیگر به نام‌های حراجی ملی و حراجی باران نیز مشابه این اتفاق صورت‌گرفته بود؟

در این میان عده‌ای نیز هستند که قایل بر وجوه مثبت و منفی رویدادی از این جنس هستند و بر این

تاریخ‌سازی در عرصه دوبله

ژاله علو که فعالیت در دوبله را از سال ۱۳۳۱ در استودیو «پارس فیلم» و با گویندگی در فیلم «مادر» اسماعیل کوشان آغاز کرده بود، پس از مدتی بیشتر تمرکش را بر این عرصه گذاشت و در فیلم‌های زیادی به‌جای ستارگان معروف سینمای جهان و ایران صدایشگی کرد. او آوازگر دوبله کارتون در ایران بود و دوبله بسیاری از کارتون‌های والت دیزنی، مانند «زیبا خفته» و «گره‌های اشرافی» به سرپرستی وی انجام شده است. مدیریت دوبلاژ مجموعه‌هایی چون «پت پستیج» «سال‌های دور از خانه (اوشین)» جزو نقاط اوج کارنامه ژاله علو در عرصه دوبله هستند.

جوایز و افتخارات

فعالیت‌های ژاله علو در حوزه سینما، تلویزیون، تئاتر و دوبله و نقش‌های ماندگاری که بازی یا گویندگی کرده، او را به یکی از پرافتخارترین هنرمندان زمان خود بدل کرده است. این بازیگر که در سال ۱۳۸۲ تندیس افتخار برای یک‌عمر فعالیت سینمایی را از سوی خانه سینمای ایران دریافت کرد، بارها و بارها برای یک عمر فعالیت هنری و تأثیر فرهنگی از سوی انجمن‌های مختلف در زمینه بازیگری و دوبله مورد تقدیر قرار گرفته است.

ژاله علو لوح تقدیر کارگردان برتر را نیز از ششمین جشنواره بین‌المللی برنامه‌های رادیویی دریافت کرده و البته در سال ۱۳۸۵ نیز در جشنواره بین‌المللی برنامه‌های رادیویی لوح تقدیر و جایزه بهترین کارگردانی را برای نمایشنامه رادیویی «یک اتفاق ساده» دریافت کرده است.

معرفی به عنوان چهره ماندگار در سال ۱۳۸۹ و دریافت لوح تقدیر و هدیه کمیسیون ملی یونسکو در ایران به پاس یک عمر فعالیت هنری از دیگر جوایز و افتخارات ژاله علو هستند.

باورند که مجوز قانونی وزارت میراث‌فرهنگی در شرایط حاضر که سیاست شفاف و روشنی در مواجهه با جلوگیری از قاچاق اشیاء تاریخی وجود ندارد قابل انتقاد است- و در صورتی که رویکرد مشخصی در این زمینه وجود داشت، حراج پارسه یا حراج‌های مشابه قابل توجهی می‌توانستند لقب بگیرند!

از زبان مدیر

محمدرضا زاهدی رئیس اداره اموال فرهنگی و تاریخی وزارت میراث‌فرهنگی با اشاره به این که «صدور مجوز حراجی آثار تاریخی راهی مطمئن برای ثبت و ضبط و کنترل اموالی است که در اختیار بخش خصوصی و مردم قرار دارد»، درباره هدف وزارت میراث‌فرهنگی از صدور مجوز برای حراجی پارسه به خبرنگاری ایننا می‌گوید که «این نخستین بار نیست که در کشور حراج آثار تاریخی و حراجی بالای ۱۰۰ سال برگزار می‌شود- و پیش از حراجی پارسه، حراجی ملی و حراجی باران نیز به فروش فرش‌های قدیمی و آنتیک، آثار مینیاتور و نقاشی و البته اسناد و مدارک قدیمی و نسخه‌های خطی پرداخته بودند و نکته مهم هم این‌که آثار ارائه‌شده در این حراج‌ها با بالای صدساله و متعلق به دوره تیموری و صفوی هم می‌شوند، البته بدون این‌که مجوزهای قانونی فعالیت خود را اخذ کرده باشند.»

قانونی یا غیر قانونی؟!

توضیحات محمدرضا زاهدی درباره اشیای تاریخی مجاز و غیر مجاز بخش زیادی از نگرانی‌های ایجاد شده درباره زدن چوب حراج به گنجینه‌های تاریخی کشور را برطرف می‌کند. به گفته رئیس اداره اموال فرهنگی و تاریخی وزارت میراث‌فرهنگی: «اموال فرهنگی–تاریخی غیرمجاز به‌لحاظ قانونی آثاری هستند که منشأ و حصول به‌دست آوردن آن‌ها حفاری و کاوش از زمین حاصل شده است- و بنابراین در زمره اشیاء غیرمجاز و غیر قانونی خرید و فروش قرار دارد. شما نمی‌توانید بگویید هزارساله را به‌صورت موروثی و نسل به نسل به دست آورده است- و بنابراین در زمره اشیاء غیرمجاز و غیر قانونی با قدمت ۵۰۰ سال از یک کاوش حفاری غیرمجاز به‌دست آمده است. این آثار معمولاً شامل نسخ خطی، انواع بافته‌ها، منسوجات و فرش می‌شود و دوره زندگی، قاجاریه و پهلوی و معاصر را شامل می‌شوند.» در این میان واقعیت دلگرم‌کننده این‌که این اموال مجاز هم نمی‌توانند از کشور خارج شوند و مالک یا خریدار این آثار و اشیای باید در داخل کشور آن‌ها را نگهداری کنند…